

ZUBERSKÉ NOVINY

PODROHÁČSKY OBČASNÍK

Ročník XII.

Číslo 2

16. 5. 2008

Deň matiek v nedeľu 11. mája

Program vytvorili deti zo všetkých súborov, ktoré pôsobia v škole a v obci.

Foto: Pavol Šroba

Prebieha meranie polohopisu a výškopisu

Pozemkové úpravy v Zuberci pokračujú podľa dohodnutého postupu. V decembri sa komisionálne prešetrila hranica obvodu jednoduchých pozemkových úprav v katastrálnom území Zuberec. Hranicu obvodu tvorí na severe tok Studeného potoka, východne cesta III/029 28 (na Zverovku), južne a západne intravilán obce Zuberec. Z obvodu sa vyňali cesta druhej a tretej triedy II/584 a III/ 520 19 a všetky zastavané pozemky zapísané na listoch vlastníctva v obvodu pozemkových úprav. Do komasácie sú zahrnuté aj nezastavané pozemky zapísané na C-liste vlastníctva. Takto prešetrená hranica je záväzná pre spracovanie projektu pozemkových úprav.

Zhotoviteľ projektu Ing. Marián Bulla doplnil a vypracoval elaborát bodového poľa, má rozpracovaný elaborát obvodu jednoduchých pozemkových úprav, ktorý by mal byť do konca mája vytýčený a trvalo označený v teréne. Zároveň prebieha meranie polohopisu a výškopisu. k dnešnému dňu je zameraná 1/3 územia obvodu. Akonáhle sa uzavrie obvod, spracuje sa register pôvodného stavu, predpoklad jeho spracovania je začiatok júna.

Ing. V. Šiška
starosta obce

Otvorenie letnej turistickej sezóny v Múzeu oravskej dediny sprevádzalo aj tento roku stavenie májov a bohatý kultúrny program. Máje stavali členovia folklórného súboru Skorušina z Liesku. Pri každom dome, kde postavili máj, tancovali a spievali, presne tak ako to bývalo po dedinách kedysi. Spolu postavili 6 májov. Program 1. mája popoludní pokračoval v kostole koncertom sláčikového súboru ZUŠ M. P. Bohúňa z D. Kubína. Múzeum tento deň navštívilo skoro 800 záujemcov o program.

Foto: Vlado Žuffa

Cyril Harmata Milotínsky

Májová meditácia

Už žiaria kvety v našich poliach
a v listoch stromov piesne sú,
tie všetky rany čo ťa boľia,
raz silu ducha prinesú.

Matička kráča popri Tebe
jemnučkým plášťom kryje Ťa –
a vie, že Ty pri Božom chlebe
ostávaš stále jej dieťa.

Matička, všetci verne spolu,
chceme Ťa milo pozdraviť,
prived' nás raz ku svojmu stolu,
veď chceme s Tebou stále byť!

Ty neodvrhneš svoje dieťa,
Ty lásku ku nám žírnu máš,
pochopiť dneska každý vie Ťa,
že v daroch nám sa celá dáš.

Na tomto hrade, Matka milá,
cítíme bližšie neba jas –
aj keď sa v múroch duša skryla,
pri Tebe cíti plnosť krás.

Kráľovná mája, pri nás buď,
slabosti naše neodsúď!

Či peniaze budú, dozvieme sa do 100 dní

Obec Zuberec v rámci pilotnej výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok v Regionálnom operačnom programe – infraštruktúra vzdelávania, podala projekt „ZŠ Zuberec – využitie podkrovia, stavebné úpravy a zateplenie MŠ Zuberec“. Projekt rieši dva stavebné objekt:

1. Zateplenie budovy ZŠ a vytvorenie nových odborných učební v nedobudovanom podkroví (jazykové, počítačové učebne a učebne pre ZUŠ) s vhodným materiálno-technickým vybavením a kabinety pre učiteľov.

2. Stavebné úpravy MŠ - zateplenie, výmena okien a dverí, výmena zariadení pracovne a vybavenie detského ihriska.

Cieľom projektu je stavebnými úpravami a zateplením zvýšiť kvalitu vzdelávania v odborných učebniach ZŠ s využitím podkrovia a zlepšenie priestorovo-organizačných, tepelno-klimatických podmienok vzdelávania v budovách ZŠ a MŠ. Tiež skvalitníť podmienky pre výučbu cudzích jazykov a informatiky vybavením odborných učební. Celkový rozpočet projektu je 29,9 mil. Sk, z toho, na využitie podkrovia a zateplenie ZŠ 21,5 mil. Sk, vybavenie odborných učební ZŠ 1,29 mil. Sk, stavebné úpravy a zateplenie MŠ 5,35 mil. Sk, vybavenie MŠ a detské ihrisko 800 tis. Sk, ostatok projektové práce a riadenie projektu.

Pri projekte bude spoluúčast obce vo výške 5 percent z opráv-

nených nákladov, čo predstavuje cca 1,5 mil. korún.

Projekt bol formálne prijatý na Ministerstve výstavy a regionálneho rozvoja v Bratislave dňa 17. apríla 2008 a bol postúpený na ďalšie hodnotenie. Výsledok hodnotenia by sme sa mali dozvedieť do sto dní.

Ing. Vladimír Šiška
starosta obce

Uznesenie obecného zastupiteľstva z 28. marca 2008

Obecné zastupiteľstvo

1. Berie na vedomie

- a) Kontrolu plnenia uznesení
- b) Informácie starostu obce
- c) Správu o pripravenosti investičnej výstavby v obci na rok 2008

2. Schvaľuje

- a) Návrhovú komisiu v zložení: Stanislav Jantofák, Vladimír Magerčák
- b) Program rokovania obecného zastupiteľstva
- c) Správu o výsledku inventarizácie majetku obce k 31.12. 2007 - vyraďenie majetku vo výške 483 681 Sk (príloha zápisnice)
- d) Plán úloh hlavného kontrolóra na rok 2008
- e) Úpravu – zvýšenie rozpočtu v kapitole 05 - miestne komunikácie (kapitálové výdavky) o 1 mil. Sk na účel: živíčné úpravy ciest na ulici: Nižné Brehy, Družstevná
- f) Príspevok na neonatologické oddelenie NsP Trstená vo výške 2000 Sk

3. Súhlasí

- a) S použitím zisku z podnikateľskej

- činnosti ZŠ za rok 2006 vo výške 42 292 Sk na nákup dataprojektora a zisku za rok 2007 vo výške 74 136 Sk na nákup servera do počítačovej učebne
- b) S výstavbou hotela ZUBEREC – investor Ing. Miroslav Jantofák s manželkou Mgr. Soňou Jantofákovou
- c) S výstavbou rekreačného domu LÁN pre Janu Vojtechovskú, rod. Jadrňákovú

4. Dáva predbežný súhlas

- a) K odpredaju obecného pozemku: Pavol Janoštin, Zuberec 180, časť parcely č. 30007 (pred rodinným domom) Vladimír Kovalčík, Zuberec 28, časť parcely č. 30011 (pred rodinným domom)

5. Žiada

- a) Starostu obce o zvolenie verejného hovorcu s občanmi na nedeľu 27. 4. 2008 o 13. hod. do sály kultúrneho domu

Overovatelia zápisnice: Rudolf Žufá, Eduard Borsík

Ing. Vladimír Šiška
starosta obce

Vybudovaním novej strechy sa vzhľad ZŠ podstatne zmenil. Veríme, že obec získa podaním projektu finančné prostriedky na ďalšie stavebné úpravy.
Foto: archív obce

Verejné priestranstvá a miestne komunikácie

V poslednom období obec vo veľkej miere investuje do inžinierskych sietí, ktoré v nemalej miere negatívne poznačili verejné priestranstvá a miestne komunikácie. Rekonštrukcia a výstavba sietí na mnohých miestach narušili asfaltový kryt ciest, ktoré sa i po zaasfaltovaní rýh nedostanú do pôvodného bezproblémového stavu. V minulom období plynofikácia a v súčasnosti kanalizácia pred každý rodinný dom na ulici obnáša prepílenie cesty. Starý vodovod si už tiež pýta svoje a jeho rekonštrukcia v niektorých úsekoch narušila krajinu.

K nepriaznivému stavu komunikácií nemalou mierou prispievajú i novostavby, pre ktoré stavebníci potrebujú nové pripojenie na siete. Zo strany energetiky pri prestavbe starších budov vyvstáva požiadavka zmeniť vzdušnú prípojku za zemnú. Takto sa nám stalo, že takmer všetky ulice potrebujú nový asfaltový kryt v celej šírke vozovky. Našej turistikej obci nie je na chválu ak návštevníci na uliciach odskúšavajú perá svojich automobilov tak, ako hádam nikde na svojich cestách za oddychom.

Nielen cesty, ale ani verejné priestranstvá v našej obci nie sú také, aké by sme si predstavovali. Chýba nám oddychová zóna s parkovou zeleňou, miesta pre vyžitie detí a hlavne priestor pre parkovanie automobilov Zuberčanov, ale hlavne návštevníkov. V blízkej budúcnosti chceme tento stav zlepšiť. Sú možnosti žiadať o finančnú pomoc Európsku úniu, ale je potrebné mať vysporiadané pozemky pod cestou. Obec je

takmer výlučným vlastníkom pozemkov pod komunikáciami na uliciach Radová, Družstevná, Prte, Milotínska, Andreja Bažika a Roháčska. Na rekonštrukciu ulíc Radová, Milotínska, Hradý, Záhradná, Družstevná, Za Žleby a Nižné Brehy sme projektovo pripravení. V prípade novej výzvy o predloženie projektu budeme reagovať. Obec však chce tento stav riešiť aj zo svojich prostriedkov. Do začiatku letnej sezóny bude polože-

ný asfaltový kryt na uliciach Nižné Brehy a Družstevná. Zo združených prostriedkov sa začalo s úpravou komunikácie na Pribiskom. V jeseni plánujeme položiť asfaltový kryt na ulici Hradý, kde by sa vybudoval i jednostranný chodník.

V súčasnosti sa realizujú kanalizačné prípojky na ulici Radovej. Je predpoklad, že v jeseni sa poškodená cesta zaasfaltuje. Riešiť budeme i parkovacie plochy. Projekt pre ulicu Nižné Brehy rieši parkovanie pri zdravotnom stredisku. Spracovaný je tiež projekt parkoviska pri COOP Jednota. Stavebná komisia dala požiadavku spracovateľovi územného plánu, aby sa komplexne riešili parkoviská v katastri celej obce. Veríme, že časom sa otázka kvality komunikácií a verejných priestranstiev výrazne zlepší. Všetci si želáme aby sa nám v obci lepšie žilo a aby sme sa aj pred návštevníkmi prezentovali nielen zariadeniami a službami, ale že dobrý kredit obce posilnia i vyhovujúce verejné priestranstvá a miestne komunikácie.

Text a foto: Ing. Jozef Valek

Na ulici Hradý sa na jeseň položí asfaltový kryt a vybuduje sa jednostranný chodník.

Hospodárenie obce Zuberec za rok 2007

Príjmy:		Rozpočet	plnenie	kapitálové	finančné
		upravený	bež.príjmy	príjmy	operácie
100	Daňové príjmy	16 018	14 874		
110	Daň z príjmov	13 380	11 910		
	daň z príjmov územnej samosprávy	8 178	7 146		
	daň z príjmov orig. kompetencie	5 202	4 764		
120	daň z majetku	1 150	1 240		
	Daň z nehnuteľností	1 150	1 240		
130	Domáce dane a služby	1 488	1 724		
	Za psa	8	8		
	Daň za ubytovanie	550	795		
	Užívanie verejného priestranstva -obec	145	145		
	Užívanie verejného priestranstva -MOD	235	233		
	Daň za komunálny odpad	550	543		
200	Nedaňové príjmy	7 506	6 822	924	
211	Dividendy	83	83		
212	Príjmy z prenájmu	1 051	1 137		
	príjmy z prenájmu pozemkov /PFS/	115	115		
	Príjmy z prenájmu budov /OU/	796	838		
	Príjmy z prenájmu budov /ZŠ/	50	91		
	Príjmy z prenájmu budov /MOD/	90	93		
221	Správne poplatky	115	123		
	Poplatky - overovanie	80	79		
	Poplatky- stavebný úrad	35	44		
222	pokuty	26	26		
223	Ostatné príjmy	5 155	5 308		
	Pohrebničníctvo	10	10		
	Kopirovacie práce, IKN	6	3		
	Relácie v miestnom rozhlas	7	9		
	Dodávka tepla MŠ, DS, energie	680	678		
	Vstupné a propagácia MOD	3 300	3 240		
	Vstupné PFS	470	461		
	Predaj kuka nádob	15	17		
	Príspevky propagácia/internet/	295	298		
	Povolenie reklamného zariadenia	2	2		
	Príjmy -ZŠ /poplatky, réžia/	370	590		
231	Predaj hnutelného majetku	180		200	
233	Predaj pozemkov	750		724	
242	Úroky	6	5		
290	Vrátenie platby -refundácie	140	140		
300	Granty a transfery	14 869	10 903	4 200	
311	Transfery - PFS	189	189		
312	KŠÚ dotácia ZŠ prenesené kompetencie	9 621	9 874		
	KŠÚ - dotácia stavebný úrad	60	56		
	UPSVar - príspevok hmotná núdza /ZŠ/	120	90		
	Prenesený výkon štátnej správy EO	18	18		
	Refundácia aktivačnej činnosti	120	135		
	MV SR - transfer vojnové hroby	1	1		
	MF SR - údržba kultúrneho domu	270	270		
	MK SR - transfer PFS	150	150		
	MK SR - transfer - folklórna skupina	20	20		
	MK SR - transfer -MOD /mlýnske koleso	100	100		
322	MŽP SR - kanalizácia	4 200		4 200	
431	Príjmy z predaja akcií /Oravská vod. spol./	309			309
454	Prevod prostriedkov /zost. predch. roka/	866			966

Bežné príjmy	rozpočet:	33 263 tis. Sk	plnenie:	32 599 tis. Sk
	z toho:	Obec 23 222 tis. Sk		22 044 tis. Sk
		ZŠ 10 041 tis. Sk		10 555 tis. Sk
Kapitálové príjmy		5 130 tis. Sk		5 124 tis. Sk
	z toho	Obec 5 130 tis. Sk		5 124 tis. Sk
Finančné operácie		1 175 tis. Sk		1 275 tis. Sk
	z toho	Obec 1 175 tis. Sk		1 275 tis. Sk
spolu		39 568 tis. Sk		38 998 tis. Sk
	z toho	Obec 29 527 tis. Sk		28 443 tis. Sk
		ZŠ 10 041 tis. Sk		10 555 tis. Sk

Výdavky:		Rozpočet	plnenie	kapitálové	finančné
		upravený	bež.výdavky	výdavky	operácie
01116	Verejná správa	5 971	4 528	243	
	Mzdy a odvody	2 490	2 328		
	Energie, voda, telekomunikačné platby	1 007	989		
	Materiál a služby	377	291		
	Prevádzka a poistenie mot. vozidiel	173	155		
	Údržba hnut. a nehn. majetku	170	94		
	Revízie, poisť. maj. stravovanie, služby	181	123		
	Projektové a právne služby	360	177		
	Upratovanie, odmeny OZ, dohody o vyk. prác	228	226		
	Transfer spoločn. úradovňa stavebný úrad	145	145		
	Kap.výdavky - ratrak, živíč.úprava DS, ost.	840		243	
0112	Finančná oblasť	122	122		
	Mzdy a odvody hlavný kontrolór	72	68		
	Poplatky banke, audit	50	54		
0180	Transfery všeob. povahy verejnej správy 280	323			
	Transfery občianskym združeniam	258	301		
	Členské v združeních	22	22		
0320	Ochrana pred požiarmi	316	192	41	
	Cestovné, stravné	6	6		
	Materiál	80	36		
	PHM, servis, poistenie motorových vozidiel	76	84		
	Odmeny	36	36		
	PD požiarna zbrojnica	77	30		
	Nákup požiarného vozidla	41		41	
0412	Verejnoprospešné služby-aktivačná činnosť	200	162		
	Mzdy a odvody	178	140		
	Materiál a poistenie, stravovanie	22	22		
0443	Výstavba	900	173	83	
	Územný plán	300	93		

	Zástavbová štúdia	50		
	Projektová dokumentácia- tech. infrastruk.	100		
	Pozemkové úpravy	200	80	
	PD, výkup cesta za Žlebami, výkup cesta Prte	250		83
0451	Cestná doprava	1 210	1 171	21
	Údržba miest. kom., živ.kryt -Roh. ul.	1 110	1 171	
	PD miestne komunikácie	100	21	
0473	Cestovný ruch	1 084	804	
	Mzdy a odvody, DoVP	242	153	
	Výpočtová technika, propagačný materiál	70	86	
	Propagácia a reklama, internetová stránka	247	137	
	Výstavy Slovakiaitour, Krakow, Waršava, Poznaň, Brno, Praha, Budapešť, Psie záprahy,	525	428	
0510	Nakladanie s odpadmi	1 045	918	
	Odpadové nádoby	30	16	
	Zber komunálneho odpadu, separovaný zber	720	694	
	Zimná údržba a posyp	280	191	
	Verejná zeleň	15	17	
0520	Nakladanie s odpadovými vodami	5 310	800	4 471
	Príspevok kanalizačné prípojky	800	800	
	Kanalizácia	4 510		4 471
0640	Verejné osvetlenie	380	259	
	Elektrika	300	248	
	Údržba	80	11	
0810	Rekreačné a športové služby	600	550	
	Príspevok TJ	550	550	
	PD - turistická ubytovňa	50		
0820	Kultúrne služby	836	476	322
	Mzdy a odvody	370	383	
	Materiál a hygienické potreby	6	12	
	Elektrika a voda	49	47	
	Údržba kult.domu, pranie	89	34	
	Rekonštrukcia elektriky, osvetlenia KD	322		322
08205	Knižnica	33	36	
	Nákup kníh	20	24	
	Odmena, odvody	13	12	
08206	Múzea	3 884	3 246	364
	Mzdy a odvody	2 040	1 920	
	Elektrika, telekomunikačné služby	605	459	
	Výpočtová technika, kanc., hygienické potreby	100	65	
	Pracovná obuv, odev, program	35	22	
	PHM a prepravné	5	4	
	Prenájom múzejných zbierok,	40	40	
	Propagácia, reklama	50	80	
	Školenia OBP, ošetrovanie zvierat, PDO	40	34	
	revízie, tlačivá, toner	122	86	
	stravovanie, členské, poistenie majetku	163	156	
	Údržba budov	171	302	
	Rekonštrukcia sociálneho zariadenia	250		242
	Rekonštrukcia mlynskeho kolesa	120		122
	Dohody o vyk. práce - parkovisko, lektorky	93	78	
	Projektová dokumentácia MOD	50		
08209	Ostatné kultúrne služby	19	14	
	Odmena kronika, pamätná kniha	19	14	
0830	Vysielacie a vydavateľské služby	282	42	229
	Noviny, monografia	182	42	
	Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	100		229
0840	Náboženské a spoločenské služby	248	207	
	údržba cintorína, energie, PHM, odmena	54	43	
	Údržba, oploštenie cintorína, Domu smútku,	194	164	
0860	Ostatná kultúra	1 246	1 281	
	Ubytovanie, stravné PFS, FS, country	264	252	
	Materiál PFS, FS, výstava	267	266	
	Prepravné PFS, FS	140	159	
	Kultúrne podujatia PFS	29	95	
	Reklama PFS, tlačoviny, ozvučenie	80	101	
	Odmeny, odvody PFS, výstava, FS	346	348	
	Prípravné práce PFS	120	60	
091	Predškolská výchova a ZŠ	14 537	14 803	316
	Príspevok plavecký výcvik	20	17	
	Údržba budovy ZŠ- spojovacia chodba	131	108	
	- bleskozvody ZŠ	67		67
	- školská jedáleň	300	49	249
	PD strecha ZŠ -dobudovanie podkrovia	100		
	Chodník MŠ	128	154	
	Transfer ZŠ-mzdy, odvody, mat. a služby	13 791	14 475	
0950	Vzdelávanie		21	
	Školenia		21	
100220	Sociálne zabezpečenie		458	454
	Starostlivosť o dôchodcov/jubileá, posedenia		95	93
	Prepravné, dohody, sociálne dávky		53	51
	Príspevok opatrovateľská služba		310	310
1040	Starostlivosť - rodiny s deťmi		77	92
	Sociálna pomoc - rodiny s deťmi, pri narodení		55	35
10704	Príspevok hmotná núdza		120	89
	na stravu, učebné pomôcky, štipendium		120	89

Bežné výdavky	rozpočet	32 480 tis. Sk	plnenie	30 764 tis. Sk
	z toho obec	18 010 tis. Sk		15 961 tis. Sk
	ZŠ	14 470 tis. Sk		14 803 tis. Sk
Kapitálové výdavky		6 927 tis. Sk		6 340 tis. Sk
	z toho obec	6 611 tis. Sk		6 024 tis. Sk
	ZŠ	316 tis. Sk		316 tis. Sk
Výdavky spolu		39 407 tis. Sk		37 104 tis. Sk
	z toho obec	24 621 tis. Sk		21 985 tis. Sk
	ZŠ	14 786 tis. Sk		15 119 tis. Sk

Zostatok na bežných účtoch: 1 894 tis. Sk
Rezervný fond: 290 tis. Sk

Vypracovala: Leginusová

Na návšteve u priateľov v Przecław

Zjednotená Európa a bezhraničná spolupráca to nie sú len slovné formulácie, ale bežná realita, ktorú prežili v prvých májových dňoch aj zástupcovia našej obce na čele so starostom Ing. Vladimírom Šiškom a deti zo základnej školy so svojimi učiteľmi. Len týždeň predtým nečakane prekvapila vedenie našej školy návšteva delegácia z družobnej Gminy Przecław s pozvaním na stretnutie zástupcov troch samospráv z Poľska, Maďarska a Slovenska.

Za týmto stretnutím bol projekt Gminy Przecław, ktorým sa uchádzala o podporu z Bruselu.

Cieľom projektu bolo predstaviť zaujímavosti a pamiatky kraja hostiteľov, ich kulinárske špeciality (boli naozaj vynikajúce) a podporiť spoluprácu a výmenu skúseností

medzi samosprávami zúčastnených strán v spoločenskej, kultúrnej i športovej oblasti.

Za Zuberec sa na stretnutí prezentoval detský folklórny súbor Zuberček a žiacke družstvo vo futbale. Futbalisti získali v turnaji druhé miesto. Z maďarského

mestečka Tiszafured sa predstavili mládežníci s temperamentným maďarským folklórom a zbor s typickými maďarskými piesňami. Medzi nezabudnuteľné zážitky všetkých zúčastnených iste patril moment podpísania dohody o spolupráci v historickej sále zámku v Przecław. Zástupcovia našej obce sa tiež zúčastnili slávnostnej

sv. omše, ktorá patrila požiarikom z jedenástich obcí gminy, ktorí na slávnostnom zhromaždení hodnotili svoju činnosť a boli ocenení pamätnými medailami.

Počas celého pobytu sme sa stretávali s úprimnou srdečnosťou a pohostinnosťou našich priateľov. Myslím si, že práve tento poznatok nás veľmi oslovil a že to sú mosty, ktoré priateľov spájajú aj obohacujú.

*Mgr. Marta Šimičáková
riaditeľka ZŠ s MŠ*

Hasiči na púti v Rajeckej Lesnej

V nedeľu 27. apríla 2008 zorganizoval Okresný výbor Dobrovoľnej požiarnej ochrany v Žiline v spolupráci s Dobrovoľným hasičským zborom v Rajeckej Lesnej, Krajským riaditeľstvom Hasičského a záchranného zboru v Žiline, Obcou a Farským úradom v Rajeckej Lesnej a Vikariátom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky Hasičskú púť v Rajeckej Lesnej. Medzi zúčastnenými hasičskými zbormi nechýbal ani Dobrovoľný hasičský zbor zo Zuberca. Počas púte sa hasiči zúčastnili krížovej cesty, svätej omše a prehliadky výstavy z histórie hasičstva.

Pavol Šroba

Zľava: Anton Gonda, Tomáš Urban, Miroslav Filek, Tomáš Janoštin, Pavol Pilarčík a Marek Šišila.
Foto: Edo Lajčin

Smetisko tu, smetisko tam...

*„Pod Roháčom žijem,
čistú vodu pijem,
kúska chleba nemám,
ešte si zaspievam.“*

Najkrajšia zuberská pieseň, no jej text v našom kraji už dávno neplatí. Chleba máme dosť, ale s tou čistou vodou je to už oveľa horšie. O čistej vode vieme už len spievať a úcta k Roháčom je u väčšiny z nás čisto obchodná.

Za našich prastarých rodičov bolo jarným zvykom čistenie, otváranie studničiek. My to už nerobíme, ani nevieme, kde tie studničky hľadať. Aj jarné upratovanie robíme už len tak naoko. **Smetisko tu, smetisko tam...** Hlavne že mám pekný dvor a turisti to ocenia.

Ocenia, ale dokedy. Len kým vyjdú z dediny a nezbadajú **smetisko tu, smetisko tam...** Lietajúce igelity a petflaše v potoku vi-

dia aj doma, na to nemusia merať cestu k nám.

Keby to videli naši prastarí rodičia, v hrobch by sa obracali. A veru sa aj obracajú, lebo odpocívať v pokoji hneď vedľa smetiska sa nedá. Darmo sú na hrobch honosné pomníky a posadené nádherné kvietky, za plotom cintorína idylka končí. Na cintoríne sú tri kontajnery, ale odpadky, staré vence a kahance aj tak končia za plotom, pri potoku.

Smetisko tu, smetisko tam...

To by mohol byť vari aj nápev novej zuberskej hymny.

Skúsme sa nad tým zamyslieť. Ak bude náš vzťah k Roháčom úprimný, budú aj turisti aj chlieb, aj čistá voda. Aby sme sa v tých hrobch nemuseli o pár desaťročí obracať my. Želám nám všetkým pevné zdravie a dlhý a šťastný život bez smetísk.

S pozdravom, Ludmila Gondová

Zástupcovia zúčastnených strán podpísali spoločný dokument o spolupráci. Pri podpise zástupca Maďarska a starosta našej obce Ing. Vladimír Šiška.
Foto: (zš)

Moderný detský pavilón ovorený

Naša trstená Nemocnica s poliklinikou dokončila ďalší moderný lôžkový pavilón. Detskí pacienti budú svoje stratené zdravie nachádzať v krásnom novom a modernom prostredí. Nemocnici sa tento čin podaril s finančnou pomocou prostriedkov Európskej únie, štátneho rozpočtu a Žilinského samosprávneho kraja. Stavbu realizovala spoločnosť CISS Martin, s.r.o. Okrem rekonštrukcie detského pavilónu stavbári obnovili aj energetické hospodárstvo – kotolňu - vrátane vyregulovania sústavy ústredného kúrenia všetkých objektov nemocnice. Celý projekt stál 57,7 mil. korún. NsP Trstená v súčasnosti poskytuje na 12 lôžkových a 4 nelôžkových oddeleniach zdravotnú starostlivosť pre 70 000 obyvateľov, v 4 odboroch pre región celej Oravy.

13. Deň narcisov

Tak ako na celom Slovensku aj v našej obci sa 11. apríla 2008 konala celoslovenská verejná zbierka Deň narcisov, ktorú organizovala Liga proti rakovine. Bol to už 13. ročník tejto celonárodnej akcie.

Svoju účasť na tomto významnom podujatí mali aj žiaci našej základnej školy, konkrétne dievčatá z deviateho ročníka. Ponúkali žltý kvietok narcisa za dobrovoľný finančný príspevok, ktorí mohli darovať vložiť do originálnych pokladničiek označených logom Ligy proti rakovine 2008. Táto organizácia poskytne výnos zbierky nemocniciam liečiacim on-

kologických pacientov, prispieva na prevenciu rakoviny, pomáha onkologickým pacientom a ich rodinám.

Občania našej obce ukázali, že nie sú lahostajní voči nešťastiu iných, dokážu pomôcť ľuďom, ktorí pomoc potrebujú. V Zuberci bola vyzbieraná suma 16 582 Sk. Spolu s Oravským Bielym Potokom, Habovkou a Podbielom sme na účet Ligy proti rakovine odoslali účtyhodných 38 162 korún. Ďakujeme všetkým, ktorí akoukoľvek sumou prispeli do zbierky alebo vyjadrili svoj postoj k zákernej chorobe tým, že nosili 11. apríla pripnutý narcis.

V počítačových kurzoch sa učí 88 Zuberčanov

Na Obecnom úrade v Zuberici sa v polovici marca uskutočnilo informačné stretnutie o projekte „S Krakonom u počítača“. Projekt vznikol v Libereckom kraji v ČR. Jeho aktivity a priebeh prezentovala manažérka z občianskeho združenia Most ke vzdělání - Bridge to Education, o. z. a lektor zo vzdelávacej organizácie RS Semily, s. r. o. z Českej republiky. Projekt sa uskutočňuje v rámci Programu Iniciatívy Spoločenstva EQUAL. Hlavným cieľom je ponúknuť osobám žijúcim v menej dostupných podhorských a horských oblastiach príležitosť zvýšiť si kvalifikáciu a získať základné znalosti, potrebné pre plnohodnotný život v modernej spoločnosti. V spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom už prebieha jeho pilotné overenie v našej obci. Záujem o počítačový kurz bol veľmi veľký. Do kurzov sa prihlásilo 88 záujemcov s rôznymi úrovňami zručnosti v práci s počítačmi.

Kurzy v rámci projektu „S Krakonom u počítača“ už začali. Organizáciu ich zabezpečuje Konzultačné a informačné centrum EDUKOS z Dolného Kubína pod vedením Ing. Evy Vajzerovej. EDUKOS sa v našom regióne okrem sociálnych aktivít tiež zaoberá organizovaním počítačových, jazykových, či iných kurzov pre rôzne cieľové skupiny.

Kurzy prebiehajú v priestoroch počítačovej učebne v základnej škole. Aj napriek tomu, že financie z projektu sú vyčlenené len na dva kurzy, EDUKOS sa rozhodol, že uspokojí všetkých záujemcov. Boli otvorené celkom 4 kurzy s rôznym tematickým zameraním – od začiatčovníkov až po pokročilých.

Mierne pokročilých učí Mgr. Marta Bennárová. Kurz prebieha v pondelok od 17. do 18.30 hod. Pre **pokročilých** je lektorom Mgr. Alojz Šutý, učí sa v pondelok od 18.30 do 20.00 hod.

Pre **začiatčovníkov** sú otvorené dva kurzy. Jeden učí PaedDr. Róbert Mydlár v utorok od 17. do 18.30, v druhom je lektorkou Mgr. Miriam Balažiková, ten prebieha v stredu tiež od 17. do 18.30 hod.

Výučba v kurzoch začala 14. apríla a potrvá do 30. júna 2008. Účastníci absolvujú celkom 12 stretnutí. Obsahovo sú kurzy zamerané na zvládnutie bežného využitia počítača, tzn. e-mailovej korešpondencie, vyhľadávania na internete, písanie rôznych textov až po zložitejšie časti súvisiace s tvorbou tabuliek, grafov, či rôznych prezentácií. Projekt je spolufinancovaný Európskym sociálnym fondom EÚ a štátnym rozpočtom Českej republiky.

Pavol Šroba

V kurze pokročilých.

Foto: (pš)

Čerpacia stanica PHM už o rok

Vo februári tohto roku bola v Obchodnom registri Slovenskej republiky zaregistrovaná nová firma Maxi Power, s. r. o. Jej predmetom podnikania je prevádzkovanie čerpacích staníc. Jediným zakladateľom a spoločníkom firmy je podnikateľ z našej obce Benedikt Urban. Keďže ide o zaujímavú informáciu, popýtali sme na podrobnosti priamo u majiteľa firmy

• **Kde bude čerpacia stanica situovaná?**

– Pri vstupe do obce, na rozcestí kde sa rozdeľujú cesty do dediny a na obchvat Zuberca.

• **Aké práce prebiehajú v súčasnosti? Kto bude čerpaciu stanicu stavať?**

– Momentálne prebieha územné konanie a vybavovanie potrebných povolení od organizácií a firiem, ktoré musia takéto dielo povoliť. Stavba bude realizovaná dodávateľským spôsobom, jednotlivé technológie dodajú odborné firmy.

• **Idete o finančne náročnú investíciu, z akých prostriedkov bude stavba financovaná?**

– Financovanie stavby bude

plne riešené z úverových zdrojov slovenských bánk.

• **Aké služby bude nová čerpacia stanica poskytovať?**

– Je tu projektovaný plne automatizovaný výdajný stojan pre 4 automobily + rýchlovýdaj nafuť, plne automatizovaná umývačka áut a pneuservis. Nebude chýbať ani kiosk s bežným tovarom ponúkaným pre motoristov.

• **V akých časových horizontoch je možné reálne predpokladať začatie prevádzky?**

– Začatie prevádzky predpokladám do jedného roka, t. j. v máji 2009. Odhadované dokončenie stavby v októbri 2009. (cm)

V kurze začiatčovníkov.

Foto: (pš)

Centrum právnej pomoci už aj v Tvrdošíne

Minister spravodlivosti Slovenskej republiky JUDr. Štefan Harabin otvoril dňa 3. marca 2008 nové kancelárie Centra právnej pomoci v Liptovskom Mikuláši a v Tvrdošíne. Kancelária CPP v Liptovskom Mikuláši sídli na Námestí mieru 1 (v budove Domu služieb). **Kancelária CPP v Tvrdošíne sa nachádza na Školskej ulici č. 165/2. Konzultačné hodiny oboch kancelárií sú pre klientov v pondelok a v stredu od 08.00 hod. do 15.00 hod. Tel. a fax: 043/53 21 896, e-mail: info@legalaid.sk.**

Centrum právnej pomoci (ďalej len „centrum“) je štátna rozpočtová organizácia, ktorej cieľom je zlepšovanie prístupu k spravodlivosti pre ľudí v materiálnej núdzi, t. j. pre tých ľudí, ktorí pre nedostatok prostriedkov nemôžu využívať existujúce právne služby. Žiadateľ/žiadateľka spĺňa podmienky nároku na právnu pomoc ak jeho mesačný príjem je menší ako 782 Sk. Centrum poskytnú komplexnú právnu pomoc, ktorá môže mať formu od právneho poradenstva až po zastupovanie pred súdom právnikom centra alebo advokátom.

Informácie COOP Jednota Trstená

Spotrebné družstvo COOP Jednota Trstená má v súčasnosti 3611 členov, z nich 72 je zo Zuberca. Za rok 2007 družstvo dosiahlo tržby v objeme 627 mil. Sk, zisk po zdanení predstavoval 4,254 mil. Sk. Zhromaždení delegátov 3. apríla 2008 odsúhlasilo rozdelenie zisku takto:

- výplata 20 Sk na združené prostriedky pre členskú základňu na člena
- výplata členom po 50 Sk ako podiel na zisku, zostávajúce prostriedky na zvýšenie zdrojov štatutárneho fondu.

Zhromaždenie tiež doplnilo Stanovy družstva v bode č. 7 v čl. 20 nasledovne: V prípade zániku členstva smrťou má dedič právo na vyplatenie vyrovnávacieho podielu, ktorý je splatný do 3 mesiacov po doručení uznesenia o dedičstve a schválení v predstavenstve družstva.

Doplnok je určený tým dedičom, ktorí sa nechcú stať členmi Jednoty. V prípade, že sa chce dedič stať členom Jednoty musí byť táto skutočnosť uvedená v dedičskom konaní a dedič musí požiadať o prijatie za člena.

Členovia Jednoty môžu svoje členstvo previesť na rodinného príslušníka aj vypísaním tlačí-

va **Dohoda o prevode členských práv a povinností**. Tlačivá dostanete v sídle Jednoty Trstená v Trstenej alebo u predsedu dozorného výboru v obci.

Od 1. 1. 2008 skončila výroba zákaznických a členských kariet firmou v Poprade, výrobu prevzala COOP Jednota Slovensko. Doterajšie karty však ostávajú v platnosti. Vo všetkých prevádzkach Jednoty sú k dispozícii tlačivá na vydanie novej karty. Žiadosti o vydanie nových kariet a duplikátov zasielajte na COOP Jednota Trstená, Hattalova 100. Pri strate zákaznickej a členskej karty je tlačivo na vydanie s označením duplikát. Poplatok za stratu karty je 100 Sk.

V prípade dedičského konania po zomrelom členovi, nadobúdajúci dedič predloží na COOP Jednota Trstená kópiu dedičského konania. Ak dedič nie je členom, môže požiadať o prijatie za člena, v tomto prípade poplatok za kartu neplatí. V prípade, že nepožiadala o členstvo, bude mu, po predložení dedičského konania, vyplatený členský vklad zomrelého v zmysle stanov družstva v lehote 3 mesiacov.

Ing. Vladimír Žák
predseda dozorného výboru v Zuberici

Ovečka Belička už veru nie je trojaký úžitok

V predchádzajúcom čísle Zuberských novín predseda Podielníckeho družstva Zuberec, Ing. Marián Železník, načrtnol problémy poľnohospodárskej výroby, s ktorými sa stretávame v ich všeobecnej rovine v rámci agrosektora na celom Slovensku. Pred vydaním tohto čísla sme ho požiadali o odpovede na niektoré konkrétne otázky súvisiace nielen s výrobou PD ako podniku, ale predovšetkým vo väzbe na cestovný ruch.

• Zuberec a Habovka sú v súčasnosti cieľom mnohých turistov. Nachádzajú u nás krásnu prírodu a možnosti aktívneho oddychu. Najmä v lete sa turisti donekonečna vypytujú, kde si môžu kúpiť originálny syr alebo syrové výrobky. V informačnej kancelárii sme turistov posielali na salaš do Oravíc alebo na Veľké Borové. Tam bola po minulé roky možnosť kúpiť ovčí syr, žinčicu, oštiepky. Opäť sme pred letnou sezónou a určite návštevníci nášho regiónu takéto otázky položia znovu. Akú im môžeme dať odpoveď?

Odpovedať na takto položenú otázku nie je pre mňa jednoduché. Akákoľvek bude, neuspokojí záujemcov o tieto výrobky a všetci ju budú vnímať ako istý druh výhovoriek. Viem si predstaviť krútiace hlavy, komentáre typu, keď sa to iným oplatí, prečo vám nie a podobne. Ani im sa neoplatí a napriek tomu to robia. Nedávno som dostal otázku. V Krivej stavajú mliekárňu a im sa oplatí? Neviem ako majú prerátanú návratnosť, ale ja si myslím, že nie. To nie sú peniaze z výroby, ktoré sa majú vrátiť, lebo mliekárňu nestavia družstvo, ale jeho nový spolumahateľ, ktorý tam investoval svoje peniaze. Pritom v našich kruhoch v týchto dňoch počujeme, že v krátkom čase padnú ďalšie mliekárne na Slovensku.

Pri chove oviec sú len dve cesty. Predávať priamo mlieko alebo vyrábať syr. Ekonomika pri tejto výrobe je len zlá a horšia. Okrem ekonomiky sú tu však aj ďalšie aspekty. Na prvé miesto by som dal ľudský faktor. Aj keď hovoríme o tradícii ovčiarstva v našich oblastiach, okrem bratov Šiškovcov z Habovky za 35 rokov družstva si nikto z našich dvoch dedín toto remeslo neosvojil. Po ich odchode do invalidného dôchodku, práve vďaka dlhoročnému pôsobeniu na salašoch, sme mali len pracovníkov z iných oblastí a ich pracovná úroveň často nespĺňala požiadavky kladené na hygienu práce, zodpovednosť a poctivosť pri starostlivosti o zvieratá a zverený majetok. Najmä z týchto dôvodov sme postupne rušili klasické salaše a výrobu sme presunuli na dvor do Habovky. Vybudovali sme dojareň, aby sa práca stala zaujímavejšia, ľahšia. Záujem o túto profesiu sa ani tak nezvýšil. K práci sa

však vrátil pán Ján Šiška a jeho pomocníkmi sa stali ženy.

V minulosti, ak nejaká prevádzka fungovala v prírodnom prostredí, len málokto spĺňala všetky veterinárne požiadavky. A tie sa postupne zvyšovali. Všetko zariadenie by malo byť z nerez a výroba má spĺňať požiadavky ako v mliekárni. To sú všetko riešiteľné veci, neriešiteľná je cena za produkciu. Odberateľ alebo spotrebiteľ nie sú ochotní dnes platiť cenu, ktorá by pokryla náklady na výrobu. Veľkoodberatelia ponúkajú cenu okolo 90 Sk za kg syra, malospotrebiteľ od 150 do 200 Sk. Náklady na výrobu sa pohybujú nad 300 Sk. Nakoniec však v tomto roku uspokojujeme záujemcov o syr. Pripravujeme podmienky k tomu, aby sme ovčí syr mohli predávať na dvore v Habovke.

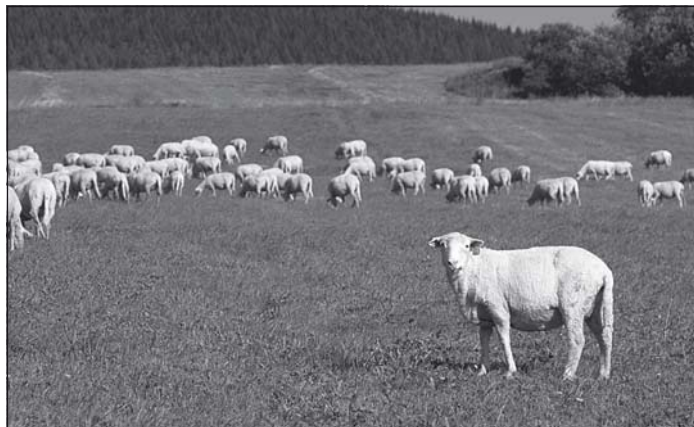

Foto: Viado Žuľfa

• V podroháčskych oblastiach bol vždy chov oviec významný. Priňášal mnohoraký úžitok. Okrem syra a bryndze, to bola predovšetkým vlna na výrobu súkna a následne odevu a obutia. Pravdaže v neposlednom rade aj vynikajúce mäsko. Nemalo by družstvo nadviazať na tradície, ktoré tu boli? Alebo je podnikanie v tejto oblasti také zložité.

Slovo tradícia sa stalo v našich časoch veľmi populárne a mnohé rozvojové programy s ním veľmi narábajú. Ono sa sem-tam nejaký menší projekt ako ukážka, respektíve oživenie spomienok, podarí. Tradícia má v tejto oblasti jednu veľkú slabinu a tou je trh. Pre tradičné produkty sa zmenil trh. Koflí z nás majú na sebe oblečené alebo obuté niečo z vlny. Zopár folkloristov na podroháčskych slávnostiach, či iných spomienkových

udalostiach. Vlnené rukavice? Goratex. Vlnené svetre? Sem-tam, ale aj ten je primiešaný s „umelou“ aby sa nekrčil. Vlnený oblek? Z Poľska, z umelého vlákna. Vlnené kapce či papuče? Adidas alebo umelina z Číny.

Cena vlny za kg v roku 1989 aj s diferenčnými príplatkami bola 400 Sk, dnes je to 12 Sk. Ostrihanie ovce stojí 23 Sk. Na jedno ostrihanie sa získa 1 až 1,5 kg vlny. Po roku 1989 bol problém vlnu predať. Oslovili sme výrobný závod na spracovanie vlny v Žiline aby pre nás vlnu spracovali, že odoberieme od nich výrobky, ktoré nám z nej vyrobí. Tak sa aj stalo a mali sme nesmierny problém ich v Zuberci predať. Povinne si ich museli rozobrať zamestnanci v rámci mzdy.

Niekedy začiatkom 90-tych rokov som rokoval s pracovníkmi výskumu, že sa vlna použije v stavebníctve ako izolačný materiál, ale doteraz sa nič také neuskutočnilo. Okrem toho vlna z plemena oviec, ktoré chováme my, je hrubá a v súčasnosti vhodná len na koberce. Jemná na svetre sa

ľudí ma ku konzumácii ovčieho mäsa predsudky. Keď som v Rakúsku debatoval s farmármi ako u nich ide predaj baraniny, povedali mi že 15 rokov trvalo kým naučili svojich obyvateľov konzumovať tento druh mäsa. Tiež mali predsudky. Aj tam, ako u nás, sa konzumovali len staré vyradené ovce, z ktorých jedlo treba variť 4 hodiny. Postupne prechádzali na mladú jahňacinu a cieľene krížili ovce na mäso. Takže, keď dostanete na tanier jahňacinu, je to mäsko, nie šlachovitá svalovina. Svojho času som prehováral našich chatárov, aby nám zaručili odber mladých 35 kg jahniat, že ich pre nich dochováme. Nebol záujem. Malé množstvo od nás odobrali len Koliba JOSU a hotel Primula.

Takže, trojaký úžitok z ovce, ako sa to tradične vravievalo, už dnes nie je pravdou. Ak chceme mlieko, treba chovať mliečne plemeno. Vo svete je ročná dojivosť 600 l, u nás špičkové chovy 130 l. Ak chceme mäso, musíme chovať mäsové plemeno, a to sa nedeje. Vlna aj v Austrálii často po strihaní skončí ako popol.

Tradícia trojúžitkovosti neprežila. Trh má iné požiadavky. V súčasnosti sme orientovaní viac na mlieko. Naše ovce krížime s francúzskym mliečnym plemenom Lacuône a pomaličky sa snažíme zdvihnúť úžitkovosť.

• Na tohtoročnej výstave cestovného ruchu SlovakiaTour v Bratislave boli v stánku Oravy aj Zázrivci. Ponúkali zázrivské korbáčiky, nite, prúty, oštiepky a najroznejšie druhy syrov. Iste, v Zázrivci sú tradície ovčiarstva a najmä produkcie korbáčikov väčšie, ale či náš chotár má menej pastvísk? Zdá sa mi, že práve toto by sme potrebovali aj v Zuberci.

S tým možno len súhlasiť, že by sme to potrebovali. Ale aká je v Zuberci tradícia tejto výroby! Sme lo môžeme povedať, že žiadna. Nájdete v Zuberci rodinu, ktorá by sa živila týmto remeslom? Nie! Ani celá moja generácia si nikoho takého nepamätá. Ani zázrivské korbáčiky nie sú z ovčieho, ale z kravskeho. Okrem niektorých predajcov pri ceste, ktorí predávajú z ovčieho mlieka údený bochník a čerstvý ovčí syr v mesiacoch máj až august, všetci predávajú výrobky z kravskej hrudky, ktorú si kupujú v Tvrdošinskej mliekarni alebo v mliekarni v Leštínach. Nakoniec tá najdôležitejšia otázka. Nájdete sa u nás človek, ktorý by chcel túto výrobu robiť a ňou sa aj živiť? Zdá sa mi že nie. Ak by taký bol, už dávno v tejto oblasti podniká. Ľudskú prácu vedľa nahradí moderné technológie, ale to už nie je to, čo

vyrába z plemena Merino. Chov tohto plemena je našich oblastiach nevhodný. Nezniešlo by tvrdé klimatické podmienky.

Ešte jedna poznámka k syru. Sledujete televízne programy o zdravej výžive? Aké sú vraj škodlivé výrobky z mlieka, syra, bryndze? Tuký, cholesterol alergie. Často omieľané bez kontextu na pozitíva. A mnohí ľudia sa takýmito radami riadia. V mliekarni vám povedú ako im ide bryndza na odbyt. Žiadna sláva. V zahraničí je tento výrobok zatiaľ málo známy a a taký je aj záujem. A dobré mäsko? Áno naozaj dobré mäsko. Podľa hodnotenia medzinárodných organizácií zaoberajúci sa výživou ľudí ide o jedno z najdiätetickjších druhov mäsa odporúčaného pre zdravú výživu. Nech si každý z čitateľov odpovie, koľko zje baraniny do roka. Som presvedčený že 95 % ani 1 kg. Väčšina

turista hľadá, čo si cení, chce vidieť a snáď aj kúpiť a zaplatiť.

Pastvín je aj u nás naozaj dostatok, ale ovca potrebuje na pastvine svojho pastiera a toho niet. Len pre zaujímavosť, na plochách, kde ovce pasieme, sa nesmú pásť v oplôtku, ale len pod dozorom pastiera. Taký je predpis. K likvidácii tradičného ovčiarstva žiaľ, prispieva aj naše zákonodarstvo, ktoré neraz predpisuje také podmienky, ktoré to tradičné rušia.

Nakoniec, ešte jedna zmienka o snahe udržať tradíciu. V roku 1993 sme urobili na družstve malú mliekareň, kde sme, na vtedajšiu dobu, veľmi pokrokovým spôsobom spracovávali ovčie mlieko zväzané zo salaša na oštiepky. Klasické, aj s plesnivcom a typickým oštiepkárskym prstencom po obvode. Nielen nejaké bochníky a polooštiepky ako to vidíme dnes. Len formy, ktoré pre družstvo vyrobili v ešte fungujúcej Tesle Orava, nás stali 60 000 Kčs. A to nebolo málo. Vo vtedajšom bufete pri kostole ich bol problém predat. Našiel som jednu firmu z Trnavy, ktorá chcela oštiepky vyvážať do Rakúska. Bol však potrebný certifikát. Ten vo vtedajšej republike nebolo možné vybaviť, lebo neexistovala celoštátna norma na ovčie mlieko. Aj také sú niekedy osudy snáh, keď nie je záujem spotrebiteľa.

• Vždy v minulosti gazdovia najímali bačov z iných dedín - Brezovice, Hladovky, Suchej Hory. Ako je to s chovom oviec na súčasnom družstve. Máte odborníkov v tejto oblasti?

Áno, mávali sme aj my bačov z iných obcí, ale skúsenosti boli zlé. Niekedy končili peniaze za predaj syra inde ako mali, niekedy by ste sa na tom salaši nenapili žinčice alebo sme nespoznali vlastné stádo oviec. Nehovorím, že všetci boli zlí. Najlepšie však je, keď je pri stáde človek dlhodobo, stará sa oň tak, aby mi neslúžilo len jeden rok, ale aby bolo zdrojom aj pre ďalšie roky. To bol problém. Problém s ľuďmi majú dnes aj iné podniky. Aj v spomínaných obciach dnes pracujú ľudia z Poľska. Pri ovci treba byť 365 dní v roku 12 až 14 hod. denne. Kto dnes z mladých ľudí chce ísť do takejto práce. A robota to nie je zaplatená. I keď v tomto prípade ide skôr o spôsob života ako o peniaze. Ani my dnes nemáme odborníkov v zmysle typického baču, ak nerátam zootechnika. Tí, ktorí pracujú okolo oviec, zvládajú úkony, ktoré treba urobiť. Ale bača, to bola osobnosť! To nebol robotník. Poznal potreby oviec, vnímal prostredie, v ktorom hospodáril, poznal technológiu výroby, bol ekonóm i hospodár. Mal v obci svoje postavenie a uznanie. Dnes takého nemáme. Napriek tomu sa chov oviec snažíme udržať. Viacerí odborníci v oblasti ekonomiky nás nabádali,

aby sme chov oviec zrušili. V nedávnej minulosti tak urobila Nižná, tohto roku Krásna Hôrka. Ovce nám vytvárajú stratu okolo 2 mil. Sk. Tržby za produkty sa pohybujú okolo 1 mil. Sk. Len mzdy robotníkov a zootechnika s odvodmi predstavujú 1,5 mil. Sk. Dotácie sú okolo 400 tis. A to nijako ľuďmi neplytváme. V lete pri ovciach pracujú 4 ľudia, v zime dvaja. V súčasnosti máme s jahňatami vyše 900 ks. Niekedy sa pri 1200 ovciach pohybovalo 12 až 15 ľudí.

• Nemá družstvo záujem zaviesť prípadne aj chov kôz. Veď len taká Kýčera a Dolinky, kde je dodnes zachovaný ráz niekdajšieho gazdovania (medze a úzke role), by potrebovali vypásť a vyplieniť to množstvo buriny. Obrábať to už sotva niekto niekedy bude. A určite by sa našli na pasenie aj iné hony, ktoré družstvo nemôže

do tejto lokality nevstupovalo. Neskôr Kýčeru začali pásť kravy, ale už bola dosť zarastená. Dnes máme mechanizmy, ktorými vieme ošetriť aj tieto plochy. A aj tak robíme. Zarastené medze samozrejme nie, ale tie, predpokladám, poslúžia na samovýrobu paliva. Niekedy je to komplikované aj v súvislosti s vlastníctvom. Keď je situácia pre vlastníka vyhovujúca povie, nechajte to tak, to je moje. Keď nevyhovujúca, kladie otázku prečo sme to neobrobili. S Dolinkami je to horšie. Časť je poľnohospodársky nevyužitelná. Myslím si však, že v zuberskom chotári nie je až tak veľa neobhospodarovateľných plôch. Ide predovšetkým o neobrábané, opustené záhumienky a plochy ešte done dávna využívané na samovýrobu.

• Takže, s chovom oviec u nás to do budúcnosti nevyzerá dobre, zrejme na podnikanie v tej-

sme nemali problémy pri kontrolách z EÚ.

Dvor v Habovke je pre nás tiež veľkou otázkou. Chov oviec je tam sústredený už 10 rokov. Stále máme do budúcnosti takú predstavu, že sa tam postupne vybuduje aj syrárňa a predaj syra. Ale všetko to pôjde postupne a pomalšie ako by sme si priali. Naše záujmy sa však krížia so záujmami obce a podnikateľov v oblasti cestovného ruchu. Už dnes narážame na protichodné záujmy. Mnohí by tam hospodársky dvor radšej nevideli. Vlastníci pozemkov nám už odpredali časť pozemkov pod našimi stavbami v súvislosti s projektom výstavby lyžiarskeho strediska. Nie je to veľmi príjemné. Máme z toho obavy, my totiž nedisponujeme takými finančnými zdrojmi ako finančné skupiny, ktoré prejavili záujem o tieto lokality.

S námetmi riešenia slovenského ovčiarstva v duchu poskytova-

obhospodarováť pre nedostupnosť mechanizácie. A kozie mlieko a výrobky z neho sú nielen zdravé, ale dajú sa aj dobre predat. Či nie?

Nemám až taký prehľad o predajnosti kozieho mlieka. Jedno však určite viem, že je zdravé. Pripisujú sa mu aj protirakovinové účinky. Na základe vyličenia sa z rakoviny cestou diéty a pitia kozieho mlieka svojho času postavil veľkú farmu slovenský herec Jozef Adamovič. Po pár rokoch skrachoval a farmu s dlhmi zavrel, hoci sa vtedy hovorilo, že produkciu budú od neho odoberať Francúzi. V Anglicku svojho času vyrábali detské sušené mlieka len z kozieho mlieka. Takže o chove kôz neuvažujeme, no v minulosti sme o ňom rozmýšľali. V Krívej neslávne skončil chov kašmírkej kozy. Iste, na údržbu krajiny a likvidáciu náletu drevín, je to vhodný a výsostne ekologický prostriedok.

Zarastanie niektorých častí poľa má svoju históriu. Súvisí s neprístupnosťou terénu, s plynofikáciou, ale aj s tým, kto v určitom období tieto plochy obrábal. Kýčera je viac záležitosťou záhumienkárov a chovateľov býkov, ktorí tam mali pridelené plochy a postupne ich opúšťali, hoci ich sem tam ešte niekto pokosil. Aj preto družstvo

to oblasti nie sú predpoklady. Aká je ale perspektíva dvora v Habovke? Nemohlo by sa celé ovčiarstvo sústrediť tam? Možno aj s výrobou syra, prípadne inými atraktívnymi službami pre turistov. Napríklad za poplatok ísť pásť ovce, zúčastniť sa na dojení oviec, prizeráť sa klasikej výrobe syra. Alebo možno ponúkať baraní guláš.

Predpoklady sú v tom zmysle, že máme základné výrobné prostriedky. Zvieratá, maštale, poľnohospodársku pôdu. Na naplnenie predstáv, ktoré sú uvedené v otázke by sme potrebovali investície za 50 mil. Sk. Máme to prerátané, pretože svojho času sme sa zaoberali práve takým niečím a plánovali sme malú syrárňu, predajňu výrobkov a salaš, ktorý by bol ukážkou nielen výroby ale aj histórie ovčiarstva, s prednáškovými miestnosťami, kde by sa dali robiť konferencie a semináre s problematikou ovčiarstva, s reštauráciou a ubytovaním. Život je však oveľa prozaickejší. Investície, ktoré si od nás vyžadujú predpisy správnej farmárskej praxe, nám nedovoľujú sa pustiť do takejto projektu. Teraz sme podali projekt v hodnote 33 mil. Sk a to zďaleka nerieši všetko, čo z hľadiska plnenia podmienok treba urobiť, aby

nia služieb pre návštevníkov ako pasenie oviec, zúčastňovanie sa výroby, sa stretávame už desaťročia. Vychádza sa pritom so skúsenosťami malého alpského farmára. Ja to chápem skôr ako obohatenie služieb pre návštevníka tohto kraja. Čas ale nedozrel ani na to, aby návštevník šiel za poplatok pásť ovce, alebo ich dojiť. Musela by to byť umelo vytvorená malá skupina zvierat len na tento účel. Do výrobných priestorov a k dojeniu, ak ide o produkt na trh, nemôže vstúpiť človek bez zdravotného preukazu. Nie je to riešenie veľkovýroby slovenského ovčiarstva. Môže ale pomôcť cez budovanie si vzťahu ľudí k ovciam k propagácii výrobkov. Chcem nakoniec znova upírať pozornosť PD k ovciam. Je v polohe sponzora futbalového klubu. Fandíme ovciam, nedokážeme sa ich akosi zbaviť. Povedomie, že patria do nášho kraja, funguje veľmi silno. Každé sponzorstvo ale vydrží dovtedy, kým sú naň zdroje. Svojím spôsobom sa do sponzorstva môže zapojiť každý spotrebiteľ ak bude kupovať naše produkty. Ponúkame možnosť a uvidíme ako sa naplnia predpoklady.

Ďakujeme za rozhovor.

Pripravila: (cm)

Žiaci súťažili v literárnej tvorivosti

Prečo mám rád slovenčinu? Prečo mám rád Slovensko? Takto zneli témy tohtoročnej súťaže žiakov našej školy v literárnej tvorivosti. Žiaci tvorili väčšinou básne, prozaických prác bolo pomerne málo. Aké boli výsledky?

I. kategória (3. - 4. roč.): 1. Veronika Ťapajáková, 3. A, Rodná reč naša (víťazná práca bola uverejnená v predchádzajúcom čísle Zuberských novín. Druhé a tretie miesto nebolo udelené).

II. kategória (5. - 6. roč.): 1. Michaela Medvecká, 6. A, 2. Jozef Ťapaják, 5. A, 3. Tadeáš Šiška, 6. A, Petra Šišková, 5. A.

III. kategória (7. - 9. roč.): 1. Miroslav Borsík, 9. A, 2. Marína Šišková, 9. A, 3. Katarína Kaššáková, a Tatiana Kahanová, obe 9. A. Základná škola sa rozhodla vydať po prvý raz školský zborník, kde budú okrem iných uverejnené aj tieto víťazné práce.

Slovenská krajina

*Slovensko maličké,
slovenská krajina,
tu má korene
aj moja rodina.*

*Narodila som sa
v tom slovenskom kraji,
čo krásou oplýva,
cítim sa jak v raji.*

*Máme veľké štíty,
doliny pod nimi,
rozsiahle nížiny
i čisté bystriny.*

*Musíme si chrániť
tieto vzácne perly
slovenskej krajiny!*

**Michaela Medvecká, 6. A,
1. miesto**

*Dedinky i mestá,
svižné tance, piesne nádherné,
to všetko ukrýva
Slovensko kúzelné.*

**Tadeáš Šiška, 6. A,
3. miesto**

Pozrieť na Slovensko

*Pozrieť na Slovensko
cez hviezdy sa chcem,
nech búrky nezničia
tú krásnu zem.
Nech hviezdy nezhasnú
nad ňou na nebi,
nech pohľad na jej krásu
potrvá naveky.
Nech sa tie hviezdy
rozžiaria znovu zas,
prežiť tu chcem môjho
života čas a radosť z jej krásy
zažiť chcem mnoho, mnoho ráz.*

**Miroslav Borsík, 9. A,
1. miesto**

Moja Kýčera

*Keď skoro ráno vstávam,
na Kýčeru sa pozerám.
Na nej veľký kríž je
a mne hneď lepšie je.*

*Keď tam vtáčiky spievajú,
všetci ľudia sa radujú.
Sokol krúži bez oddychu,
zdôrazňuje svoju pýchu.*

*Srnky sa tam rady hrajú,
na Kýčeri miesto majú.
To je moja Kýčera,
vidím ju hneď zo dvora.*

**Petra Šišková, 5. A,
3. miesto**

Môj domov

*Slovensko, ty moja vlasť,
si krásne sľa slávika hlas.
Tak hreješ ako slnka lúč,
len vždy mojim domovom bud!*

*Drž ma za moju krehkú rúčku,
veď ma na krásnu lúčku,
nech vidím ťa vždy v tvojej kráske,
nech spoznávam ťa v slnka jase.*

**Tatiana Kahanová, 9. A,
3. miesto**

Pestry marec Mesiac knihy

Hľadať v knihách múdrosť, informácie, vedomosti, zábavu a hlavne nájsť si vzťah ku knihe, to bolo hlavným cieľom podujatí usporiadaných v Základnej škole s materskou školou v Zuberi počas marca, ktorý je známy ako Mesiac knihy.

Už pravidelne má veľmi dobrý ohlas, najmä medzi žiakmi v 1. až 4. ročníku, týždeň hlasného čítania. Starší žiaci chodia čítať rozprávky svojim mladším spolužiakom. Čas na čítanie rozprávky pre deti si našla aj pani riaditeľka školy Mgr. Marta Šimičáková. Ba ani prváci sa nedali zahanbiť a boli sa pochváliť svojim bývalým pani učiteľkám a škôlkárom, ako už vedia čítať.

Vyučujúci cudzích jazykov pripravili jednoduché rozprávky v angličtine a nemčine. Spoločne so žiakmi ich čítali a odpovedali na otázky z toho, čo si prečítali.

Svoju kreativitu a fantáziu mohli uplatniť žiaci ročníkov 5 až 9 vo výtvarnej súťaži Môj najobľúbenejší literárny hrdina. Víťaznou prácou sa stal výtvar Agáty Grobarčíkovej zo 6. B.

Aj mladší žiaci sa mohli výtvarne realizovať. Pracovali na tému Leporelo. Hoci sme nazbierali neúrekom krásnych leporel, predsa ako najkrajšie sme ocenili spoločnú prácu žiakov 2. A s názvom Prihody v lese, leporelo Ivanky Šimičákovovej z 2. B. O zajkovi a spoločnú prácu školského klubu 1. oddelenie Zvieratká. Špeciálnu cenu získalo náučné leporelo žiakov 5. B Edison.

Keďže marec je spojený s knihou, školská knižnica pripravila týždeň otvorených dverí knižnice a bola otvorená každý deň. Jej priestory prešli v tomto školskom roku veľkou zmenou. Vymenili sme okná, vymaľovali všetky priestory, obnovili knižničný fond. Získali sme tak príjemné a kultúrne prostredie na oddych aj vzdelávanie. Ocenili to aj samotné deti. Svedčí o tom počet výpožičiek. Z 250 v minulom školskom roku sa v tomto zvýšil na 600. Vyhodnotili sme aj najaktívnejšieho návštevníka školskej knižnice. Stal sa ním Martin Šroba z 3. B, ktorý v v tomto školskom roku prečítal najviac.

Práca s knihou je náročná, ale aj krásna. Je na nás, dospelých, aby sme naučili naše deti milovať knihy a tak z nich vychovali vzdelaných a inteligentných ľudí, ktorí sami vyhľadávajú múdrosť ukrytú v knihách. (ZŠ)

Moja domovina

*Slovensko je krásny kraj,
pripomína jamý háj.
Cez zimu, jar, jeseň,
hudie vietor peknú pieseň.*

*Tam, kde mocné hory stoja,
sídli domovina moja.
Kde nádherný nájdeš raj,
tam je môj rodný kraj.*

*Príroda Slovenska krásna je,
keď sa na ňu slnko usmeje.
Nenájde krajšiu nik, kto hľadá,
preto ťa mám, kraj môj, rada.*

**Marína Šišková, 9. A,
2. miesto**

Nikdy na teba, Slovensko, nezabudnem

*Slovensko rodné, rada ťa mám,
rada sa po твоjich horách prechádzam.
Večer sa na hviezdy strieborné
pozerám,
pri ich jasnom svite pokojne
zaspávam.*

*Počuješ náš jazyk lúbezne
zniť?
V celom šírom svete krajšieho
nieť.
Malebné, Slovensko, môj rodný kraj,
nikdy naň v cudzine nezabúdaj!*

**Katarína Kaššáková, 9. A,
3. miesto**

Z ďalších pekných veršikov zaujali:

*Prečo mám rád slovenčinu,
to Slovensko krásne?
Pretože tu ľudia žijú
všetci spolu šťastne.*

Adrián Gallo, 6. A

*Okolie chodníčkov
lemujú studničky,
v ktorých večerami
kúpu sa hviezdíčky.*

Ondrej Kučera, 6. A

*Slovensko, Slovensko,
je pre mňa vzácny dar
ako to slniečko,
čo hľadá moju tvár.*

Miroslava Urbanová, 6. A

*Máme krásnu reč, na ktorú
môžeme byť pyšní. Často si ani
neuvedomujeme, ako narúšame jej
čaro používaním nespisovných
výrazov.*

Takto sa zamyslela nad našou slovenčinou **Mária Matišťáková** zo 6. A.

Slovensko

*Vysoké končiare, zelené lúky,
malebné dediny.
To všetko ma núti rozmyšľať
o kráske slovenskej krajiny.*

*Keď večer súmrak padá
a utícha vtáčí hlas,
opäť sa zamýšľam,
koľko má môj kraj krás.*

*Ďakujem ti, Bože, za moju krajinu.
Ďakujem ti, Bože, za moju otčinu,
za to, že som Slovák.*

**Jozef Ťapaják, 5. A,
2. miesto**

Krásna zem

*Slovensko,
krásna zem,
v nej narodil som sa,
žiť a umrieť chcem.*

*Slovensko,
to sú hory a jazerá
i zver, čo spoza vrškov
trávnatých nazerá.*

*Slovensko,
v ňom reč tá sladká znie,
sľa srdca matky vyznanie.*

Rozprávkový karneval

V Zuberi bol 12. apríla 2008 rozprávkový karneval. Na začiatok o 17.30 hod. sme si premietali fotky z rôznych stretnutí, sánkovačiek a z ostatných detských akcií. No už pred šiestou sála v kultúrnom dome praskala vo švíkoch. Červený koberec, ako to v rozprávkach býva, nechýbal ani pri našom vstupe.

Na úvod nás privítali malé bábká, ktoré uviedli rozprávku Snehulienka a 6 trpaslíkov. Rozprávka to bola čarovná, s trpaslíkmi, Snehulienkou, anjelom, kráľovnou, ktorá bola na plastike, zrkadlom a princom. Potom nasledovala zábava a učenie eRko tancov s pánom farárom.

Vyhodnotenie najkrajších masiek bolo veľmi ťažké aj preto, že porota sa nemohla zhodnúť. Nakoniec prvé miesto získala prin-

cezná, druhé kuchár a tretie bola Červená čiapočka. Program vedúcich roztancoval deti až do záverečnej zvučky večerníka. Potom už zazvonil zvonec a rozprávky

bol koniec. Všetci sme sa lúčili v dobrej nálade a s nádejou, že podobný karneval bude niekedy zas.

Text: Monika Hudecová
Foto: Ján Mikulovský

Lúštili hlavolamy

Kto sa vyzná v hlavolamoch, dokáže si poradiť aj s problémami, ktoré prináša život. Presne takýto cieľ mali žiaci tried 5. – 9. ročníka pri súťažení v logickom myslení. Už druhý školský rok mali totiž možnosť zvoliť spomedzi seba trojicu najlepších „matematikov – logikov“, aby ich reprezentovali v školskej súťaži logického myslenia. Súťažiaci skladali rôzne obrázky z tangramu, riešili hlavolamy a rébusy zamerané na rozvoj predstavivosti a kritického myslenia. Tí najlepší boli odmenení diplomom a sladkostí.

Mgr. Silvia Smutná
za predmetovú komisiu
matematika - fyzika

Počítaj s prírodou

Žiaci 5. a 6. ročníka sa mali možnosť tento školský rok 2007/2008 (september – marec) zapojiť do školskej matematickej súťaže POČÍTAJ S PRÍRODOU. Súťaž pozostávala z 3 kôl, v ktorých súťažiaci doma riešili úlohy s ekologickou tematikou. Úlohy boli jednoduché, zamerané na precvičenie práve preberaného tematického celku. Cieľom súťaže bolo šíriť medzi žiakmi informácie o ekologických problémoch a vzbudiť v nich záujem o ochranu prírody. Súťaž mohol každý žiak, aj ten ktorý v matematike zvlášť nevyniká. Ved' aj o to nám išlo, prebudiť v žiakoch pozitívny vzťah k matematike.

D. Kurcinová v matematike druhá

Žiačka 6. A Dominika Kurcinová sa 9. apríla 2008 zúčastnila v ZŠ Š. Šmálik v Tvrdošine okresného kola matematickej olympiády v kategórii Z6. S náročnými úlohami si poradila veľmi dobre a umiestnila sa na 2. mieste. Gratulujeme a ďakujeme pani učiteľke Janke Kyškovej, ktorá ju na súťaž pripravovala.

Lenka Gonšenicová si vyspievala 1. miesto

ZŠ s MŠ v Habovke v spolupráci s kabinetom predškolskej výchovy okresu Tvrdošín pripravili dňa 12. marca 2008 už 9. ročník súťažnej prehliadky detí materských škôl okresu Tvrdošín v speve ľudových piesní Oravský speváčik. Poslaním podujatia je prehlbovať záujem detí o spev ľudových piesní.

Súťaže sa zúčastnili aj dve malé speváčky z našej materskej školy. Učiteľka Klementína Majerčáková priviedla na súťaž na dve speváčky. Barborka Žuffovú spievala pieseň Červené jablko a Lenka Gonšenicová súťažila s pesničkou Ak sa ja nevzdám. Obe súťažili v kategórii 5-6-ročných detí bez hudobného sprievodu. Päťročná Lenka Gonšenicová si vyspievala krásne 1. miesto.

4. apríla sa táto malá talentovaná speváčka zúčastnila aj regionálnej prehliadky Oravské spievanky, ktorá bola v Nižnej. V kategórii speváci – sólisti do 15 rokov sa síce neumiestnila, ale získala za svoj výkon pochvalu a pravdaže nové skúsenosti. (mš)

Zuberčeku sa darí

Detskému folklórnemu súboru Zuberček sa za posledný rok celkom darilo. Účinkoval pri rôznych príležitostiach doma, ale aj v niekoľkých oravských dedinách i na dňoch slovenskej kultúry v Poľsku. V zime deti vystupovali svojim programom potešili aj hostí v na tunajších chatách a penziónoch. Chlapci betlehemskou hrou obohatili nielen naše príbytky, ale i MOD v Brestovej. Doplnili tiež program večerných vstupov, ktoré v skanzene pripravujú pre turistov počas zimnej sezóny.

Zuberček sa 4. apríla zúčastnil súťažnej regionálnej prehliadky Oravské spievanky v kategórii detské spevácke skupiny. Ako nový súbor sa tu neumiestnil, ale získané nové skúsenosti sú iste prínosom do budúcnosti. Deti zo súboru Zuberček sú veľmi snaživé, odhodlané a zaniietené. Ďakujeme rodičom za pomoc a podporu. Naším želaním je, aby Zuberček naďalej vnášal do srdca divákov radosť a na tváre úsmev.

Bibiana Gonšenicová

Boli sme pri tom

Rádio Lumen 19. apríla 2008 už po štvrtý raz organizovalo púť do Baziliky Božieho milosrdenstva v Krakove. Jej tohtoročnou témou bola rodina, deti a vlasť. Rádio Lumen si tu tiež pripomínalo 15. výročie od začatia vysielania. Tohtoročná púť bola o to významnejšia, že vo svätyni Božieho milosrdenstva v Lagiewnikoch slávnostne posvätili slovenskú kaplnku, ktorá je zasvätená Sedembolestnej Panne Márii. Pri takejto príležitosti Zuberčania nemohli chýbať. Viac ako 80 pútnikov v skorých ranných hodinách odcestovalo do Krakova, aby boli prítomní pri tejto ojedinelej udalosti. Zišlo sa tu viac ako 20 000 pútnikov z celého Slovenska.

Stavba kaplnky trvala dva roky a má kapacitu asi 80 osôb. Na stenách sú fresky predstavujúce sedem bolestí Božej Matky. Kaplnku zdobí bronzová socha Pieta od Petra Čambala a obraz maľovaný na skle, predstavujúci pohreb a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Nad ambonom je maľba Cyrila a Metoda, našich vierozvestcov, starosloviensčina tu bola uznaná ako štvrtý liturgický jazyk. Pod mramorovým oltárom je mapka Slovenska, pod ktorou sú uložené relikvie svätých. Slovenská kaplnka je v poradí piatou v Sanktuáriu Božieho milosrdenstva. V Lagiew-

nikoch sa nachádza aj talianska, maďarská, nemecká a ukrajinská kaplnka.

Keď vás osud zavedie do Krakova, nezabudnite na túto kaplnku. Kaplnka patrí do súboru kaplniek národov, čo má tiež symbolizovať jednotu cirkvi. Aj keď počasie bolo dosť nepríjemné, pršalo a bolo chladno, bolo nám teplo pri srdci, že sme boli v správnej chvíli na správnom mieste.

Stano Jandura

Na Deň matiek v nedeľu 11. mája 2008 obecny úrad a základná škola s materskou školou pripravili pre matky krásny kultúrny program. Deti sa snažili a mamičky sa tešili.
Foto: Pavol Šroba

Ku dňu matiek

Som Pánova slúžka, nech sa mi stane podľa Tvojho slova. (Lk 1,38)

Mária a materstvo

Blahoslavený Henrich Suso sa raz stretol v úzkej blatistej uličke so ženou. Odstúpil od blata, aby žena mohla prejsť po suchom, vyšľapanom pásiku. Ženu to prekvapilo:

- Ako je to možné, že vy kňaz a reholník sa takto správate k jednoduchej chudobnej žene? Som z toho celá zmätená.

Svätec odpovedal: - Sestra, vážim si všetky ženy, lebo mi

pripomínajú Božiu Matku a Božej Matke vďačím za veľa vecí.

Žena dvihla ruky akoby k modlitbe a povedala: **- Budem sa modliť k mocnej Panne, ktorú si vážite a ctíte v nás ženách, aby vás zahrnula osobitnými milosťami.**

V tejto epizóde sa vyzdvihujú dve stránky ženy, ako sa vynárajú v spoločnosti a v Cir-

kvi. Moderná spoločnosť prejavuje žene a k jej najkrajšiemu a najväčšiemu poslaniu, k materstvu, málo úcty. Preto sa v mnohých rodinách a v mnohých krajinách materstvo dostáva na okraj priepasti.

Dnešný svet zabúda, že ženy sú skutočne veľké ako matky, ako sestry Božej Matky. Keď Boh ponúkol Panne Márii Božie materstvo, súhlasila a spečatila to svojim fiat. Chcela sa stať matkou, hoci predvídala, že táto pocta ju bude stáť mnoho obetí a utrpenia. Každé materstvo je výzvou k obeť, k láskyplnému dávaniu sa iným. Práve preto materstvo prináša šťastie a lásku. Mária je stále aktuálnym vzorom materinského šťastia, ktoré svet, ak chce žiť, tak potrebuje.

R O Z P R Á V K A

Zil raz jeden šesťročný chlapec – sirota. Volal sa Matúš. Nemal ani ocka ani mamku. Zobrali si ho k sebe jeho vzdialení príbuzní, no boli k nemu veľmi zlí. Vlastným deťom nedovolili sa s ním hrať a musel ťažko pracovať. Okrem prác pri dome chodil pásť ovečky. Aj spával medzi nimi, lebo ho nepustili do izby. Bol z toho veľmi smutný a často plakal.

No predsa boli i veci, z ktorých sa tešil. Napríklad mal rád ovečky a pri pasení vždy nazbieral kyticu kvetov a zastavil sa cestou v poľnej kaplnke anjelov strážnych, kde kvety vložil do vázičky.

Ako si raz tak sedel, počul: „Matúš, Matúško!“ Myslel si, že sa mu sníva, lebo jeho nikto tak pekne neoslovoval. No znovu počul to isté: „Matúš, Matúško!“ Poobzeral sa a prekvapený hľadel na chlapca vo svojom veku, ktorý sa veľmi ponášal na maľbu v poľnej kaplnke. Matúš sa spýtal: „Kto si?“ „Som tvoj anjel strážny a prišiel som sa s tebou hrať. Chceš?“ Že či! Ved' Matúško bol vždy sám a smutný. Veľmi sa potešil novému kamarátovi a hneď sa začali hrať rôzne hry. Najviac sa im páčilo hádzanie šušiek do stromu. Večer mu anjel povedal: „Matúško, teraz už musím ísť, ty zažeň oveč-

ky k príbuzným, zajtra sa znovu stretneme. Ale nikomu o mne nehovor, lebo aj tak okrem teba ma nikto nevidí. Ty si túto milosť dostal od dobrého Pána Boha preto, že si sirota a že si denne vymieňal čerstvé kvety pri obraze anjelov strážnych.“ Po týchto slovách sa rozlúčili, no na ďalší deň sa znovu stretli.

Všetko sa zdalo byť v poriadku, no príbuzní si všimli, že Matúš už toľko neplače, že je spokojnejší, ba aj sa usmieva. Začali ho preto sledovať. Len čo zistili, že sa pri-

Matúško a tulipán

ovečkách hrá a rozpráva sám so sebou, začali sa mu posmievať. Totiž oni nevideli anjela strážneho. Matúškova situácia bola ešte ťažšia, lebo aj deti v dedine sa mu posmievali a vykrikovali za ním: „Matúš sa zbláznil, Matúš sa zbláznil...“ I začal plakať ešte viac než predtým. Ani anjel strážny ho nevládal utíšiť.

Keďže sa blížili Matúškove siedme narodeniny, anjel dostal nápad: „Matúško, povedz, aký darček by si chcel a ja ti všetko splním.“ Matúš bez zaváhania odvetil: „Chcem ísť do neba k mamke a ockovi a k milému Pánu Bohu.“ Anjel stráž-

ny sa zamyslel a povedal: „Do neba raz určite pôjdeš, ale porozmýšľaj, čo by si chcel k najrajším narodeninám. Teraz už choď domov, a keď sa zajtra stretneme, povieš mi.“ A tak sa rozišli. Matúško rozmyšľal celú noc, no na druhý deň dal tú istú odpoveď: „Chcem už dnes ísť do neba.“ Keď anjel videl, že to myslí vážne, povedal: „Dobre, tak teda pôjdeme. Ale na pamiatku toho, že si žil tu na zemi a mal si rád kvety, nejaký tu zasadíme. Počkaj, odbehnem do rajskej záhrady a donesiem nejakú sadenicu.“

O chvíľu bol anjel späť s plnou náručou kvetov. Matúško mal vybrať ten, ktorý sa mu najviac páči. Upútal ho kvet s krásnou červenou hlavíčkou, ktorú túžil k slniečku. Plný šťastia zvolal: „Tento tu zasad'me! Tak sa túli k slniečku, akoby sa túlil k Pánovi.“ „Dobre“, odvetil anjel, „ale ako ho nazveme?“ „Už to mám“, zatlieskal od radosti Matúško, „nazvime ho tulipán.“

A odvtedy rastú na zemi tulipány, ktoré sa túlia k Pánovi, ako spomienka na dobrého Matúška, ktorý v deň svojich siedmich narodenín odišiel do neba k mamke, ockovi a milému Pánu Bohu.

Anavi, 1998

Vypísané z matriky

Narodili sa

- 23. 3. - Natália Jančová
- 24. 3. - Lisa Palčová
- 26. 3. - Zdenka Valeková

Odpovedali sme na poslednej ceste

- 30. 3. Máriu Šiškovú (1929)

Blahoželáme jubilantom

70 rokov

- 12. 4. Anna Šveláňová
- 21. 4. Justín Škvarka

85 rokov

- 19. 4. František Jandura

55 rokov manželstva

- 18. 4. Štefan a Mária Šuriňákovci

Horská služba v zimnej sezóne

Na začiatku zimy, ešte v decembri, sa Horská služba zúčastnila záchrannej akcie v Žiarskej doline pod Smutným sedlom, kde v lavíne zahynuli dvaja slovenskí skialpinisti. Po neúspešnom nočnom pátraní sa nám ráno o 10. hod. podarilo skialpinistov nájsť, žiaľ už len ich mŕtve telá.

V Roháčoch bola väčšia časť zimy typická nestabilnou snehovou pokrývkou a častým výskytom väčších aj menších lavín. Máme správy ešte o troch prípadoch, kde boli ľudia v lavíne. Našťastie, vždy sa išlo o neúplné zasypanie a skialpinistom sa z lavíny podarilo dostať.

Okrem služieb v teréne sme vykonávali lyžiarsku záchrannú službu na zjazdovkách. Spoločne s dobrovoľnými záchranármi sme ošetrili 116 úrazov, z toho 14 ťažkých. Najčastejším ťažkým úrazom bol otras mozgu, väčšinou po zrážke lyžiarov, alebo po páde lyžiara na zem. Z ľahších úrazov sa najčastejšie vyskytovalo poranenie kolena. Pozitívnym postrehom tejto zimy je, že stále viac lyžiarov a snowboardistov používa prilby. Takto môžu predísť nepríjemným zraneniam hlavy. Dobré je, že najmä u detí sa to stáva samozrejmosťou. **Rasťo Šroba**

◁ Lavína v Žiarskej doline. Foto: archív HZS

Bokami Západných Tatier

Najnáročnejšou a najdlhšou skúškou pre každého skialpinistu sú štvordňové preteky vo Francúzsku (Savojské Alpy) nazvané Pierra Menta. Pre svoju náročnosť, neopakovateľné čaro a krásu sú snom skoro každého pretekajúceho skialpinistu, ale i divákov. Také malé slovenské á la Pierra Menta sa v dňoch 28. - 30. marca 2008 konali aj v Západných Tatrách.

Preteky trvali tri dni. Štartovalo sa v dvojiciach, ktoré každý deň absolvovali krásne stúpania na pásoch (s prevýšením okolo 2000 metrov) spojené s prvkami lezenia. Odmenou snaženia každého pretekára boli zjazdy v náročných, ale zato krásnych terénoch, často v žlaboch so sklonom okolo 40 stupňov, nádherný pohľad na okolité kopce a preverenie vlastných síl.

Štart prvej etapy začínal v piatok 28. marca z ústia Bobroveckej doliny s cieľom na Zverovke. Druhá etapa viedla z našej Roháčskej strany do Žiarskej doliny, kde boli v nedeľu preteky ukončené poslednou záverečnou etapou po

končiaroch Žiarskej doliny. Počasie pretekárom prišlo, len v sobotu sa potrápili s vetrom, snežením a dažďom. Víťazom sa nakoniec stala dvojica Madaj – Hlavčo (oba ja Bobrovec) s najnižším súčtom dosiahnutých časov za všetky tri dni (6:43:28). Diváci sa však mali na čo pozerať, pretože iba 49 sekúnd za nimi skončila dvojica Pisarčík – Laštík z Dolného Kubína. V kategórii veteránov si prišli po zlato slovensko - česká dvojica Pavol Ohrádka a Jiří Kalousek. Ženy samostatne neštartovali, ale pretekov sa zúčastnila aj jediná mixovaná dvojica Eva Radochová – Martin Nosál z Dolného Kubína.

Preteky takého rázu boli v našej oblasti prvýkrát, preto patrí veľká vďaka všetkým, ktorí sa pričínili o ich konanie. Ďakujeme najmä TJ Roháče, Obecnému úradu Zuberec, sponzorom, ale aj množstvu obetavých ľudí, ktorí pripravili nádhernú trasu, odstáli si to na kontrolách a prispeli tak k spokojnosti pretekárov. Už teraz sa veľmi tešíme na ďalší ročník.

Braňo Jurina

Zdatnosť dosvedčujú na pretekoch

Členovia Horskej záchrannej služby sa v tomto roku zúčastnili štyroch medzinárodných pretekoch, ktoré sa konali nielen na Slovensku, ale aj v susediacom Poľsku. Prvé sa konali vo Vysokých Tatrách - Memorál Vlada Tatarku. Preteky preverili nielen skialpinistickou túrou, ale aj lezením a zvozom so záchrannými saňami. Veľmi pekné druhé miesto na nich získal Rasťo Šroba. Rastovi sa podarilo potvrdiť svoju fyzickú výkonnosť aj o týždeň na pretekoch konaných v Poľsku, kde spolu s Dušanom Triznom z HZS - Západné Tatry juh, obsadili piate miesto.

Veľmi obľúbenými a čoraz navštevovanejšími sa stávajú aj preteky Horských záchranných služieb, ktoré sa konali už štvrtýkrát v Žiarskej doline. Pretekalo sa vo dvojiciach, kde sa preverila nielen

fyzická výkonnosť, ale aj zdravotné vedomosti pri ošetrovaní raneného. Z našej oblasti vytvorili dvojicu Branislav Jurina spolu so svojou sestrou Beátou a podarilo sa im obsadiť 9. miesto. Prvýkrát sa pretekov Horskkej služby zúčastnil aj Peter Paľa, ktorý vytvoril dvojicu s Miroslavom Mlynarčíkom (HS-Orava). Do cieľa prišli na peknom 14. mieste, čo bolo v silnej konkurencii dobré umiestnenie.

Završením zimnej sezóny bol memorál Piotra Malinowskiego v Poľsku. Z HZS v kategórii veteránov obhájil minuloročné prvenstvo Ján Jurina, Peťo Paľa v kategórii mužov skončil na 51. mieste a Beáta Jurinová v kategórii žien na 5. mieste. Tieto preteky bývajú každý rok pekným záverom za zimnou sezónou.

Braňo Jurina

Rastie nám silná kategória super baby

Do povedomia v našej TJ Roháče sa dostávajú aj najmladší lyžiari. Z mladších predžiakov výborne reprezentovali TJ u nás aj v zahraničí Lacko Šroba. V sérii 10 pretekov Slovenského pohára sa stal absolútnym majstrom Slovenska. Vo finále Moravského pohára v Bílej na Morave štartoval Lacko ako posledný a skončil na prvom mieste.

Preteky o Goralský klobúčik na domácom svahu sa mu trochu nevydarili. „Po prvom kole bol prvý. V nedeľu však po drobných chybičkách skončil aj na peknom 3. mieste. Bodkou za lyžiarskou sezónou boli preteky európskeho charakteru v rakúskom Zauchensee, kde Lacko skončil na 4. a 5. mieste.“

Veľmi príjemne prekvapila Natália Pilárová, ktorá sa v silnej konkurencii na medzinárodných lyžiarskych pretekoch o Goralský klobúčik nestatila a jej 13. miesto príjemne šokovalo trénerov aj z iných klubov.

Za túto kategóriu lyžuje ešte Miška Šuriňáková, Janka a Soňa Pilárová a Adamko Pilár.

Veľmi nás teší práve sa rodíaca silná kategória super baby. Mená ako Martinko Filek, Jakubko Valek, Maroško Brečka, Sonička Hu-

decová, Sabínka Šenkárová a Erika Juriová veššia pre súperov určite postrach. Veď niektorí sa na lyže sa postavili prvýkrát iba v novembri a už sa smelo popasovali s brámkami.

Chuf a odhodlanie súperiť potvrdzuje výsledkami Anetka Borsíková. Okúsila súťažiť už minulé sezónu, no tento rok už žala prvé veľké úspechy. Druhé miesto na Goralskom klobúčiku ju zaradilo medzi špičku.

Nemalý úspech a zásluhu na športovom napredovaní majú tréneri malých lyžiarov Veronika Kulínová a Štefan Jančo. Ich zásluhou a obetavosťou sa vytvorila výborná súhra rodičov, trénerov a detí.

V tomto čase deti navštevujú plaváreň v Nižnej, kde sa pod dohľadom kvalifikovaných plavčiek učia plávať.

V. Kulínová

Preteky prebiehali v nádhernej scenérii.

Foto: Branislav Jurina

Víťazstvá ušli o vlások

Medzinárodné lyžiarske preteky detí pred pretekárskym veku o Goralský klobúčik majú pevné miesto v slovenskom kalendári. Tohto roku, týždeň po Veľkonocných sviatkoch, 29. a 30. marca, TJ Roháče Zuberec, v spolupráci s obecným úradom a firmou Tatrawest, s.r.o., usporiadali už 34 ročník. Sú to najstaršie preteky vo svojich kategóriách v Európe a ich raritou je, že prebiehajú bez prerušenia. Pomerne stabilný organizačný štáb s dlhoročnými skúsenosťami sa vždy snažil robiť preteky čo najlepšie. Aj preto sa do Roháčov radi vracajú rodičia a tréneri so svojimi zverencami – nádejami budúceho lyžovania u nás, ale aj v okolitých krajinách.

Už v piatok 28. marca bolo v stredisku Spálená ružina. Pretekári si prišli pozrieť snehové podmienky a skúsiť kvalitu snehu. V poobedňajších hodinách pre-

bíhala prezentácia a žrebovanie do sobotňajších kvalifikačných pretekov. Rekordná účasť prihlásených prekvapila usporiadateľov. Vyšplhala sa na 422 štartujúcich, v nedeľňajšom finále štartovalo 418 lyžiarov. To je najvyššie číslo v doterajšej histórii pretekov.

Sobotné ráno nevestilo nič dobré, obloha zatiahnutá, predpoveď meteorológov - dážď. Na slávnostnom otvorení sa prítomným prehovril starosta obce Ing. Vladimír Šiška. Všetkým účastníkom želan veľa športového šťastia. Organizátori ešte účastníkov upozornili na dodržiavanie časového rozpisu, ktorý je pri takomto množstve pretekárov veľmi dôležitý.

Pretekári s trénermi si urobili prehliadku pripravenej trate a preteky mohli začať. Po štarte krojovaných predžacov štartovali pretekári podľa štartovných čísiel a kategórií. Snažili sa vyjadziť si najlepšiu východiskovú pozíciu na nedeľňajšie finále. Po sobote sme boli v organizačnom výbere spokojní nielen s priebehom, ale aj s počasím, keď sa dážď premenil v sneženie. Hlavné však potešili zuberskí pretekári. Aneta Borsíková a Ladislav Šroba sa umiestnili na prvých miestach.

V nedeľu účastníkov privítalo krásne počasie, dobre pripravené trate v noci spevnil mráz. Výbornú atmosféru na štarte dopĺňala početná divácka kulisa. Po príchode do cieľa dostal každý pretekár malú sladkosť suveníru v podobe goralského klobúčika.

Aj keď nakoniec Goralský klobúčik tentoraz nemal víťaza zo Zuberca, dokázali sme slovenskej, ale aj európskej lyžiarskej verejnosti, že zuberské mládežnícke lyžovanie sa ubera správnym smerom. Ďakujeme organizátorom, technikom, rozhodcom, sponzorom a všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pomohli, aby preteky v Roháčoch dopadli čo najlepšie.

Výsledky v jednotlivých kategóriách

Superbaby dievčatá

1. Nikoľ Fričová (Viktory Bratislava), čas 0.46.52
2. Aneta Borsíková, 0.47.27
12. Soňa Hudecová, 0.52.41
18. Erika Jurinová 0.58.21 (všetky Roháče Zuberec)

Superbaby chlapci

1. Jonáš Forejtek (Špindlerův Mlýn), čas 0.42.23
17. Jakub Valek, 0.50.97
39. Maroš Brečka, 0.58.48
44. Martin Filek, 1.01.78
48. Adrian Kendera 1.03.13 (všetci Roháče Zuberec)

Mladšie predžiaci

1. Žaneta Gedra (Lotyšsko), 0.41.94

12. Natália Pilárová, 0.45.89
32. Michaela Šuriňáková, 0.50.84
39. Soňa Pilárová, 0.53.16
41. Michaela Kravsková, 0.53.64
42. Jana Pilárová, 0.54.36 (všetky Roháče Zuberec)

Mladší predžiaci

1. Matúš Stoček (Veľká Rača), 0.41.49
3. Ladislav Šroba, 0.42.06
60. Adam Pilár, 0.54.71
62. Tomáš Jurina, 0.55.35 (všetci Roháče Zuberec)

Staršie predžiaci

1. Zuzana Koniarová (Martinské Hole), 0.40.18
71. Alexandra Kravsková (Roháče Zuberec), 0.48.48

Starší predžiaci

1. Filip Forejtek (Špindlerův Mlýn), 0.39.51
62. Matej Šuriňák (Roháče Zuberec), 0.46.86

Stanislav Jandura

Samko Šenkár na stupni víťazov Goralského klobúčika.
Foto: Ing. Marián Jurina

Srdечnú atmosféru pretekov O goralský klobúčik doplnilo aj pekné počasie.
Foto: Ing. Marián Jurina

Najlepšie výsledky dosiahol Samko Šenkár

Za TJ Roháče Zuberec v súťažnom ročníku 2007/2008 v zjazdovom lyžovaní pretekali: **Mladší žiaci:** Samuel Šenkár, ročník 1996
Mladšie žiačky: Miroslava Urbanová (1995), Lucia Botošová (1995)
Starší žiaci: Matej Šiška (1994), Dávid Šroba (1994)
Staršia žiačka: Naďa Kenderová (1994)

Pretekárov trénoval Milan Šiška. Príprava na zimnú sezónu začala už od 15. 9. 2007. Pretekári trénovali pravidelne 3 krát týždenne na športových plochách, ale i na kolieskových korčuľoch, bicykloch, v bazéne a v telocvični. Nasledovali dve 7-dňové sústredenia v októbri a novembri na ľadovci v Rakúsku. Prípravné obdobie bolo zavŕšené týždenným sústredením v Spálenej. Možno povedať, že príprava na sezónu bola najkvalitnejšia v histórii zuberského žiackeho lyžovania. Počas súťažného ročníka, v období december až marec, mladí lyžiari trénovali v lyžiarskom stredisku Janovky. Majiteľom ďakujeme za vytvorenie dobrých podmienok na tréning. Žiaci sa však pripravovali aj v lyžiarskych strediskách Jasná, Plejsy a vo Vrátni.

Najlepšie výsledky v Slovenskom pohári dosiahol **Samuel Šenkár**, keď v dvoch kolách zvíťazil, 6 krát bol druhý a 3 krát tretí. Stal sa majstrom Slovenska v obrovskom slalome. V Slovenskom pohári v obrovskom slalome skončil celkovo 2., v slalome 4. a v súčte 3. Tieto výsledky dosiahol ako mladší v kategórii. **Naďa Kenderová** celkovo 4 krát bola tretia v obrovskom slalome aj v slalome

skončila v Slovenskom pohári 6. a celkovo v súčte disciplín skončila 5. V kategórii bola tiež mladšia.

Miroslava Urbanová v SP 2 x skončila druhá, celkovo v obrovskom slalome 4., v slalome 6 a v súčte 5.

Ďalší pretekári: Dávid Šroba (33. miesto), Matej Šiška (29.) a Lucia Botošová (68.) pre zranenia absolvovali len časť súťaže. Výsledky a umiestnenia v Slovenskom pohári ukazujú aj tabuľka.

Na základe dosiahnutých výsledkov v Slovenskom pohári sa pre súťažný ročník 2008/2009 nominovali do slovenskej reprezentácie traja pretekári:

Slovenský pohár v lyžovaní žiakov 2007/2008

Stredoškolský pohár v lyžovaní žiakov 2007/2008																	
Kolo	I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		VII.		Celkové poradie		
Miesto	Zverovka		Zuberec		Rača		Tále		Vrátna		Plejsy		Ružomberok		SL	OS	Por. ročník
Dátum	21.12.	22.12.	8.1.	9.1.	13.1.	14.1.	22.	32.	10.2.	11.2.	8.3.	9.3.	10.3.	12.3.	13.3.	14.3.	
	SL	OS	SL	OS	SL	OS	SL	OS	SL	OS	SL	OS	OS	OS	OS	SL	
Samuel Šenkár	0	2	0	2	0	2	3	0	2	8	5	1	8	3	1	2	2 4 3
Nada Kenderová	0	6	4	3	13	30	5	29	4	3	9	20	3	3	5	11	6 6 5
Mirka Urbanová	10	4	2	0	14	0	6	9	9	0	4	4	2	16	8	6	4 6 5
Lucia Botošová	0	13	3	10	0	10	0	15	0	19	0	0	0	0	0	0	21 18 18
Matej Šiška	15	13	0	0	0	0	0	0	0	0	12	18	25	15	15	0	31 22 29
Dávid Šroba	12	10	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33 36 34

ZUBERSKÉ NOVINY • Podrohácky občasník • Vydáva Obecný úrad Zuberec • Zodpovedná redaktorka: Cecília Matysová • Sadzba: Štúdio F - Teták, Námestovo • Tlač: Tlačiareň Kubík, Námestovo

Tibor Šenkár